

ЛЕГЕНЧУК Сергій Вікторович,
викладач кафедри тактики та тактико-спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту НГУ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В МОДЕРНІЗАЦІЇ СИТЕМИ БОЙОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Для багатьох країн приведення військового та безпекового секторів у відповідність із євроатлантичними стандартами означає проведення глибоких реформ. У контексті потенційної загрози та конфлікту з агресором, сучасна та ефективна система бойової підготовки, яка відповідає євроатлантичним стандартам, є ключем до успішного виконання завдань, які виникають перед підрозділами Національної гвардії України. Враховуючи вищезазначені фактори, можна стверджувати, що дослідження зазначеної теми є надзвичайно актуальним для нашої країни, яка прагне зміцнити свою безпеку, обороноздатність та міжнародне партнерство з європейськими та атлантичними країнами тим більше в умовах збройної агресії РФ проти України.

25 березня 2021 року Указом Президента України № 121/2021 було введено в дію Стратегію воєнної безпеки України. Головною метою Стратегії є створення завчасно підготовленої та всебічно забезпеченої всеохоплюючої оборони України на засадах стримування, стійкості та взаємодії. Отже, завчасна підготовка є одним з ключових етапів реалізації державної політики у сфері оборони держави.

Національна гвардія України як складова сектору безпеки і оборони держави також виконує низку завдань, спрямованих на підтримання її обороноздатності. Результати аналізу нових законодавчих норм вказують на чіткі напрями їх реалізації та підготовки.

Основною метою розвитку Національної гвардії України є створення у її складі нових підрозділів, здатних у взаємодії з іншими складовими сектору безпеки і оборони виконувати широкий спектр правоохоронних завдань та ефективно реагувати на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці.

Розвиток Національної гвардії України здійснюватиметься шляхом:

завершення формування правових засад діяльності Національної гвардії України;

розгортання військових частин оперативного призначення та загонів спеціального призначення;

оснащення частин та підрозділів Національної гвардії України новітніми та модернізованими зразками озброєння і військової техніки, спеціальними засобами та обладнанням для забезпечення охорони громадського порядку, технічного переоснащення систем управління та зв'язку;

оптимізації чисельності особового складу відповідно до обсягів визначених завдань;

реформування системи матеріально-технічного забезпечення та створення необхідних військових запасів речового та медичного майна, продовольства, пально-мастильних матеріалів;

реформування системи бойової та спеціальної підготовки, розгортання та обладнання центрів підготовки підрозділів частин оперативного призначення;

підвищення рівня державних соціальних гарантій та інших мотивацій для військовослужбовців;

забезпечення узгодженого розвитку системи управління, утримання запасів матеріально-технічних засобів, реформування системи матеріально-технічного забезпечення Національної гвардії України з метою забезпечення їх взаємосумісності із аналогічними системами Збройних Сил України;

нарощування боєздатності Національної гвардії України та рівня її готовності до виконання завдань за призначенням;

розвитку системи бойового та матеріально-технічного забезпечення;

модернізації системи бойової та спеціальної підготовки особового складу шляхом уведення комплексної підготовки до виконання завдань за призначенням;

створення оперативних запасів матеріальних засобів;

поступового наближення Національної гвардії України за показниками бойової та спеціальної підготовки, технічного оснащення та всебічного забезпечення до стандартів НАТО.

Важливо аналізувати вимоги, які висуває сучасний бій до бойової та спеціальної підготовки військовослужбовців та визначити рівень і напрям, на який потрібно орієнтуватися для успішного вирішення завдань під час бою, перейнявши досвід безпосередньої участі в бойових діях та бойової (тактико-спеціальної) підготовки провідних країнах НАТО.

Відповідно до Директиви №25 командувача Національної гвардії України основні зусилля за видами підготовки та їх складовими спрямовувати на колективну та індивідуальну підготовку.

Під час колективної підготовки - на:

набуття та нарощування оперативних спроможностей органів військового управління щодо планування застосування військ (сил) та здійснення стійкого управління ними в ході проведення оборонних, стабілізаційних операцій (бойових дій);

набуття (підтримання) та вдосконалення рівня злагодженості органів військового управління (їх структурних підрозділів);

набуття оперативних спроможностей, необхідних для виконання визначених завдань у складі сил безпеки та оборони;

визначення порядку оперативного розгортання угруповань НГУ з урахуванням реальної оперативно-стратегічної обстановки, що склалася, наявності часу для підготовки до виконання завдань оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності;

здійснення відновлення боєздатності органів військового управління та військових частин.

Під час індивідуальної підготовки - на підвищення рівня навченості військовослужбовців органів військового управління та формування відповідних індивідуальних спроможностей щодо виконання функціональних обов'язків самостійно та у складі структурних підрозділів органів військового управління (центрів, відділів, груп пунктів управління).

Отже, адаптація до євроатлантичних підходів передбачає проведення реформ бойової та спеціальної підготовки у Національній гвардії України, що вимагає глибокого аналізу, планування та ресурсів. Усі зусилля по адаптації до євроатлантичних стандартів повинні бути впорядковані та систематизовані в рамках стратегічного плану на розвиток бойової підготовки, що враховує національні особливості та потреби відповідно до тих умов, які склалися.

Список використаних джерел:

1. Про Національну гвардію України [Електронний ресурс]: закон України від 13.03.2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>. (дата звернення: 03.10.2023).
2. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року № 121/2021 "Про Стратегію воєнної безпеки України".
3. Директива КНГУ «Про організацію підготовки НГУ у 2022-2023 роках» № Д-25 від 07.12.2021.